

Refleksioner og etiske overvejelser

Dette afsnit er skrevet af Tina.

Refleksioner over arbejdet med portfolio 1-3

Læringskurven har været stejl gennem dette forløb, da jeg absolut ingen erfaring havde med kodning, inden kurset startede. Samtidig har der været et enormt læringsudbytte for mig, både gennem undervisningen og de tilhørende øvelser til alle tre portfolio-opgaver. Jeg har brugt mange timer på at læse om og se videoer om kodning, for at forstå det særlige sprog og den særlige tilgang, der anvendes. Det har været dybt frustrerende, men samtidig ekstremt givende, når jeg endelig forstod, hvorfor noget virkede – og hvorfor noget andet ikke virkede.

Succeskriteriet gennem dette kursus har ikke bare været at få koden til at virke, men også at forstå hvorfor. Samtidig har arbejdet med de tre portfolio-opgaver fået mig til at værdsætte gruppearbejde i langt højere grad end før, da det svære niveau krævede flere input og ideer, end en enkelt person kunne komme frem til alene – og som ville føles fyldstgørende, inden for de givne tidsrammer. I forhold til at anvende de teorier og begreber, som jeg har lært gennem kurset, til at definere og analysere problemstillinger vedrørende store datamængder, ser jeg frem til at anvende min nye viden ved min praktikplads hos Dansk Biblioteks Center (DBC) i det kommende semester, hvor jeg vil hjælpe med at udarbejde en database over emneord, som børn selv bruger, når de skal beskrive bøger, i forbindelse med at skabe et læsekompas for børn.

Derudover ser jeg mange nye muligheder i forhold til at kunne bearbejde og repræsentere data visuelt. Jeg valgte dette kursus for at prøve kræfter med noget nyt, der ikke lagde sig op ad de kurser, jeg allerede havde taget. Inden kursets start, havde jeg ikke høje forventninger til at kunne anvende de færdigheder og kompetencer, som jeg forventede at lære, efter kursets afslutning. Jeg havde en forventning om, at jeg ville indse, at kodning sikkert ikke var for mig, men nu ser jeg rigtig mange muligheder i forhold til at anvende både teorier og begreber i praksis, når jeg skal ud på arbejdsmarkedet. Allerede ved mit interview hos DBC, kunne jeg se muligheder for at anvende mine færdigheder og kompetencer i praksis.

Etiske overvejelser

I forhold til at arbejde med data og kodning, hvor man ofte håndterer informationer, der kan indeholde persondata eller datafortolkninger, er det vigtigt at tænke over ens egen etik og professionelle adfærd. Dette understøttes af lovgivning, som blev indført af EU d. 25. maj 2018, omkring databeskyttelse, som alle virksomheder fra denne dato skulle efterleve.

Denne lov kaldes for GDPR, hvilket står for General Data Protection Regulation, men den kaldes også for databeskyttelsesforordningen og persondataforordningen (<https://gdpr.dk/>).

GDPR går i store træk ud på at gøre det tydeligt for digitale brugere, at se hvilke data som hjemmesider og firmaerne bag disse, indhenter om dem, samt hvad de bruger informationerne til. Som fagperson inden for computervidenskab, er det velset at man reflekterer over, hvordan ens arbejde med data kan have en bredere eller større påvirkning. Hertil bør man konsekvent støtte det offentlige gode til alles bedste.

Standarden for hvad der anses som korrekt adfærd inden for data og kodning, sættes af nonprofitorganisationen Association for Computing Machinery (ACM). ACM blev grundlagt i 1947 og er verdens største uddannelses og videnskabelige samfund, der ønsker at inspirere til dialog, deling af ressourcer og at tackle videns feltets udfordringer (<https://www.acm.org/about-acm/acm-history>). ACM's nuværende forfatning er:

"The Association is an international scientific and educational organization dedicated to advancing the art, science, engineering, and application of information technology, serving both professional and public interests by fostering the open interchange of information and by promoting the highest professional and ethical standards." (<https://www.acm.org/about-acm/acm-history>).

De reelle regler for god adfærd når man arbejder med data og kodning kommer til udtryk gennem *The ACM Code of Ethics and Professional Conduct*. Denne refereres til som "The Code" og er inddelt i 4 punkter med tilhørende underpunkter: General Ethical Principles, Professional Responsibilities, Professional Leadership Principles og Compliance With The Code (<https://www.acm.org/code-of-ethics>).

I de tekster, som vi har arbejdet med i løbet af kurset, har der været forskellige etiske problemstillinger, som vi har diskuteret som gruppe.

Overordnet set har jeg ikke anset nogle af teksterne for at have problemer med personhenførbare data, men vi talte om, at hvis data fra Titanic ikke havde været over 100 år gammel, kunne der have været personhenførbare data, der ikke burde gives frit ud.

Derudover er data fra the Guardian underlagt journalistisk etik, der indeholder flere lovbestemmelser om hvad, der må offentliggøres. Nu er the Guardian en engelsk avis, men i Danmark har vi Pressenævnet, der går ind i sager omkring hvad der må og ikke må skrives om. Inden for journalistisk etik, er der fokus på at informere om det, der er brug for at vide, til det offentliges bedste. Dette gør, at det ikke altid er til gavn for de individer, som der skrives om. Statens Museum for kunst (SMK) har andre former for etiske problemstillinger, i særdeleshed ophavsret. SMK har mange gamle værker, som ophavsretten er udløbet på, hvilket gør værkerne til Public Domain (<https://www.smk.dk/article/vaerker-til-fri-download/>). Derfor har SMK også selv valgt at være åbne omkring deres værker med deres *Sharing is Caring* strategi. Værker lavet af nulevende kunstnere og kunstnere, der har været døde i mindre end 70 år, har stadig ophavsret, hvor brug af værkerne kræver tilladelse fra dem der ejer værket (<https://www.smk.dk/section/brug-af-museets-materiale/>).

Man kan som forsker, der arbejder med data, der kan være personhenførbare, sikre sig imod overtrædelse af de forskningsetiske retningslinjer ved at læse grundigt omkring både nationale og internationale retningslinjer, samt holde sig opdateret om ændringer. Derudover skal man som forsker forholde sig kritisk overfor fortolkninger af resultater, der er produceret via maskinlæring på et tekstkorpus, da alle fremstillinger vil være præget af ens egne forudsætninger og derfor ikke kan eller skal fremstå som en objektiv sandhed. Der er altid plads til mere forskning, hvor man kan undersøge flere lag.

Litteraturliste for Refleksioner og etiske overvejelser

ACM History Committee (u/å). *ACM History*. Set online 2. december 2019:
<https://www.acm.org/about-acm/acm-history>

ACM (u/å). *About the ACM organization*. Set online 2. december 2019:
<https://www.acm.org/about-acm/about-the-acm-organization>

ACM (2018). *ACM Code of ethics and Professional Conduct*. Set online 2. december 2019:
<https://www.acm.org/code-of-ethics>

GDPR (u/å). *Hvad er GDPR?* Set online 5. januar 2020:
<https://gdpr.dk/>

SMK (u/å). *Brug af museets materiale*. Set online 5. januar 2020:
<https://www.smk.dk/section/brug-af-museets-materiale/>

SMK (u/å). *Værker til fri download*. Set online 5. januar 2020:
<https://www.smk.dk/article/vaerker-til-fri-download/>